

Wie durft, Lommel is een één-kaderverzameling waard.

De naam Lommel duikt pas in 990 voor het eerst in een geschreven document op. Graaf Ansfried, uit de adellijke familie van de graven van Leuven, schonk in 990 zijn domein te Lommel - "villam suam de Loemele" - aan de kattelkerk van Hilvarenbeek. Een deel van dat goed laat zich identificeren als het toen meer dan 100 hectaren grote complex van de Grote Hoef op het Lommels gehucht Einde.

Zoals overal in de Kempen is de nederzettingsgeschiedenis van Lommel een continu proces geweest. Het middeleeuwse landschap en de woonkernen uit die tijd bleven onveranderd tot 1800. Daarna kwamen door grootschalige agrarische initiatieven en door de industriële ontwikkeling nieuwe nederzettingen en woonkernen tot stand. We moeten dan ook verschillende lagen onderscheiden in de Lommelse nederzettingsgeschiedenis.

Binnen de oudste dorpskernen werd aan landbouw gedaan, maar het overgrote gedeelte van Lommel bestond uit heide, waarop niets anders gedijde dan schapen en bijen.

Vooraf in de loop van de 14de, maar ook nog in de 15de eeuw, hebben de Hertogen van Brabant de Lommelse dorpsgemeenschap of de abdijen met bezittingen in Lommel (Averbode, Postel) met een aantal voorrechten begunstigd. Vermoedelijk werd aan Lommel het recht van vrijheid verleend tussen 1331 en 1355 door Jan III, Hertog van Brabant. Het recht van vrijheid was een beperkt stadsrecht met marktrechten (voor een week- en jaarmarkt) en het recht tot omwalling.

Sedert 1381 zorgden de vrijheids- en octrooivoorrechten van de week- en jaarmarkten ervoor dat de lokale handelsactiviteiten van herbergen en winkels aan de Plaatsse, gestimuleerd werden.

Naast landbouw en veeteelt kwamen in Lommel waarschijnlijk sinds de 15de en 16de eeuw twee andere activiteiten tot ontplooiing die nieuw geld inpompten: het textielambacht en het karvervoer. Reeds in de 15de eeuw, maar meer nog in de 16de en 17de eeuw, vormde Lommel een knooppunt van vrachtvervoer en –voerders.

Omstreeks het einde van de 16de eeuw steekt een nieuw fenomeen de kop op: de teutenhandel, die het economisch bestaan van gans Noord-Limburg (B) en van een stukje van Noord-Brabant (NL) gedurende meer dan drie eeuwen (eind 16de tot eind 19de – begin 20ste eeuw) bepaald en beïnvloed heeft.

De industrialisatie van Lommel is slechts zeer traag op gang gekomen. In 1904 werd de bouw gestart van de zinken zwavelzuurfabriek 'N.V. Société Métallurgique de Lommel'. Vlakbij de fabriek verrees een planmatige aangelegde arbeiderswijk. Pas in het begin van de jaren zestig, 1962-1963, wordt de ontwikkeling van de industrie in Lommel nieuw leven ingeblazen, met de vestiging van bedrijven zoals Philips, Emgo, Elep, Bo.go.ma, Ford-Werke. In een derde fase werd het Kristalpark ingericht. Op dit ogenblik is Lommel uitgegroeid tot één van de belangrijkste industrie- en handelscentra van het Noorden.

Bovenliggende tekst kan al heel wat stof leveren voor het opzetten van een één-kaderverzameling over Lommel. Teruggaande in de geschiedenis zijn er best heel wat zegels te vinden die betrekking hebben op leven en werken in onze Lommelse agrarische gemeente op de toen arme heidegronden. Neem daarbij nog de ontwikkeling van de industrie in onze contreien en ge hebt voldoende diversiteit om aan zo'n verzameling te beginnen. Ook aan stempels en gelopen stukken met afstempelingen over Lommel is er geen gebrek. Vlagstempels zijn er voldoende verschenen om in je verzameling op te nemen.

Maar ook onze club "De Eik Lommel" heeft haar steentje, in haar 40 jarig bestaan, bijgedragen om het vinden van stempels en zegels niet als een onmogelijke opdracht te beschouwen. Tijdens onze voorverkoop 18 september aanstaande hebt u ruim de mogelijkheid om materiaal te vinden om een nieuwe boeiende verzameling op te starten.

De Eik Lommel 40 jaar jong.

